

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej v právnej veci navrhovateľa **M.**, nar. X., bytom v N., zastúpeného JUDr. M., advokátom v N., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o úrazovú rentu, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. marca 2009, č.k. 23Sp/169/2008-43, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 25. marca 2009, č.k. 23Sp/169/2008-43, **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňa **je povinná** zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. M. 70,60 € náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 25. marca 2009, č.k. 23Sp/169/2008-43, zrušil rozhodnutie z 23. mája 2009 číslo 222-3413/2008, ktorým odporkyňa podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) navrhovateľovi nepriznala úrazovú rentu v dôsledku poškodenie zdravia pracovným úrazom 23. júla 1986 u zamestnávateľa JRD H. Odporkyňa z ustanovenia § 272 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vyvodila, že od 1. januára 2004

od zamestnávateľov preberala výplatu plnení, ktoré poskytovali alebo mali poskytovať priamo zamestnávatelia z ich zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993. Nepreberala výplatu plnení, ktoré boli poskytované zamestnancom zo zmluvného poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu, ktoré na tento účel zamestnávateľ uzatvoril s komerčnou poisťovňou, Slovenskou poisťovňou, a.s. Bratislava, teraz Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s. Bratislava.

Krajský súd v Nitre po preskúmaní rozhodnutia odporkyne a postupu, ktorý mu predchádzal dospel k záveru, že rozhodnutie nezodpovedá zákonu, lebo z § 272 ods. 1 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že odporkyňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze. Odporkyňa sa preto nemôže zbaviť povinnosti vydať rozhodnutie o výške dávky, ktorá sa po 1. januári 2004 považuje za úrazovú rentu.

Proti rozsudku krajského súdu podala odporkyňa odvolanie. Uviedla, že navrhovateľ utrpel pracovný úraz 23. júla 1968, kedy plnenie zo zákonného poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania sa na neho nevzťahovalo. Zamestnávateľ navrhovateľa mal so Slovenskou poisťovňou a. s. Bratislava uzavretú zmluvu o poistenie zodpovednosti za škodu, na základe ktorej táto poisťovňa poškodeným zamestnancom, ktorí utrpeli pracovný úraz alebo im bola zistená choroba z povolania v období pred 26. novembrom 1993 poskytovala plnenie za zamestnávateľa. Podľa jej názoru Sociálna poisťovňa prebrala od 1. januára 2004 v súvislosti s úrazovou rentou len tie plnenia, ktoré vyplácali priamo zamestnávatelia do 25. novembra 1993. Pretože v danom prípade navrhovateľovi vyplácala plnenie komerčná poisťovňa, nemohla odporkyňa od 1. januára 2004 uvedené plnenie od zamestnávateľa prevziať. Žiadala, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na nové rozhodnutie.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že utrpel pracovný úraz 23. júla 1986 a vyslovil právny názor, že na odporkyňu prešla zo zákona o sociálnom poistení povinnosť vyplácať všetky plnenia, vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993. Poukázal na skutočnosť, že zodpovedným subjektom v prípade zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania bol, je a vždy bude zamestnávateľ. Poisťovňa za neho len realizuje výplatu plnení z titulu tejto zodpovednosti za škodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s v spojení s § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nemožno vyhovieť.

Podľa § 272 ods. 1 až 3 a ods. 7, 8 zákona o sociálnom poistení Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ utrpel pracovný úraz 23. júla 1986 a v jeho dôsledku mu bola vyplácaná náhrada za stratu na zárobku.

Pre rozhodnutie vo veci bolo potrebné posúdiť, či na povinnosť odporkyne prevziať vyplácanie náhrady v podobe úrazovej renty vo výške, v akej sa vyplácala k 1. januáru 2004 podľa § 272 zákona o sociálnom poistení mala vplyv skutočnosť, že náhradu za stratu na zárobku navrhovateľovi nevyplácal priamo zamestnávateľ JRD H., ktorý bol zodpovedný za škodu pri pracovnom úraze, ale komerčná poisťovňa, s ktorou mal zamestnávateľ uzavretú poisťovnú zmluvu.

Odvolací súd považuje právny názor krajského súdu, vyslovený v jeho rozsudku, ktorý je predmetom odvolacieho konania za správny.

Na povinnosť odporkyne prevziať výplatu náhrady za stratu na zárobku od 1. januára 2004 ako úrazovú rentu nemôže mať vplyv skutočnosť, že do 31. decembra 2003 náhradu navrhovateľovi vyplácala za zamestnávateľa zmluvná poisťovňa, pretože z § 272 ods. 1 zákona o sociálnom poistení priamo vyplýva, že Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993, a to bez ohľadu na skutočnosť, či náhradu škody poskytuje zamestnávateľ priamo zo svojich

finančných prostriedkov, alebo z prostriedkov, ktoré za neho na základe poistnej zmluvy poskytuje jeho zmluvný partner, ktorým bola v danej veci komerčná poisťovňa.

V tejto súvislosti treba uviesť, že 1. januára 2004, t.j. od účinnosti zákona o sociálnom poistení sú všetky nároky na náhradu škody z pracovného úrazu alebo choroby z povolania, s výnimkou vecnej škody, upravené v tomto zákone pričom nároku na náhradu straty na zárobku po skončení práceneschopnosti zodpovedá úrazová renta. Uvedená problematika do 1. januára 2004 bola upravená v ustanoveniach § 199 až § 213 Zákonníka práce, ktoré boli zrušené k 1. januáru 2004.

Pokiaľ odporkyňa namieta, že v zmysle zákona č. 242/2001 Z. z., č. 275/1993 Z. z. a § 447 Občianskeho zákonníka zostáva v danom prípade subjektom povinným na vyplácanie úrazovej renty navrhovateľky zmluvná poisťovňa, Allianz - Slovenská poisťovňa a. s., nezodpovedá jej tvrdenie zákona, lebo výkon poistenia zodpovednosti za škodu prešiel zo Slovenskej poisťovne, a.s., na Sociálnu poisťovňu od 1. januára 2002 podľa § 51e ods. 1 zákona č. 242/2001 Z. z.

Skutočnosť, že v danom prípade Sociálna poisťovňa neprevzala od 1. januára 2004 od zamestnávateľa navrhovateľky povinnosti ustanovené v § 272 ods. 7 a 8 zákona o sociálnom poistení, resp. od 1. januára 2002 od Allianz - Slovenskej poisťovne a. s. povinnosti vyplývajúce z § 51e zákona č. 242/2001 Z. z., nemení nič na tom, že s účinnosťou od 1. januára 2004 o nárokoch patriacich za obdobie po 1. januári 2004 a vyplývajúcich z pracovných úrazov a chorôb z povolania (s výnimkou vecnej škody), rozhoduje Sociálna poisťovňa a pri akýchkoľvek zmenách v súvislosti s výškou tejto dávky musí postupovať v súlade s § 112 zákona o sociálnom poistení.

Odvolaací súd pripomína, že hoci na základe poistnej zmluvy, uzavretej zamestnávateľom s poisťovňou uhradila škodu spôsobenú chorobou z povolania poisťovňa, subjektom povinným plniť zo zodpovednosti za škodu spôsobenú chorobou z povolania je zamestnávateľ, u ktorého navrhovateľ vykonával naposledy prácu pred jej zistením v pracovnom pomere za podmienok, z ktorých vzniká choroba z povolania, ktorou bola postihnutá.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu odporkyne nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Nitre ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov za právne zastúpenie. Advokátovi patrí odmena za jeden úkon právnej pomoci, vyjadrenie k odvolaniu 20. mája 2009. Navrhovateľ žiadal priznať náhradu vo výške 70,60 €, ktorá spočíva v odmene za jeden úkon 53,49 €, 19 % DPH (10,16 €) a 6,95 € náhradu hotových výdavkov, ktorá náhrada je v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .

V Bratislave 30. júna 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová